

QUO VADIS

ХЕНРИК
СЕНКЕВИЧ

Превод от полски
Евгения Манолова

Henryk Sienkiewicz
Quo Vadis

© Евгения Манолова, превод, 2010 г.
© Людмил Веселинов, художник, 2010 г.
Книгоиздателска къща „Труд“, 2010 г.

С оригиналните илюстрации на Хенрик Сиерадски

ISBN 978-954-398-056-7

С В Е Т О В Н А
К Л А С И К А

QUO VADIS

*ХЕНРИК
СЕНКЕВИЧ*

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА **horyd**, 2010 г.

ГЛАВА I

Петроний се събуди едва към обед, както обикновено много уморен. Предишния ден беше пирувал у Нерон до късно през нощта. От известно време здравето му бе започнало да се влошава. Самият той казваше, че сутрин се буди като вдървен, без да може да събере мислите си. Но утринната баня и старателният масаж, извършен от специално обучени роби, постепенно раздвижваха ленивата му кръв, събуждаха го, ободряваха го и му връщаха силите. И вече от елеотезиума, тоест от последното отделение на банята, той излизаше като възкресен, с блестящи от остроумие и веселост очи, подмладен, изпълнен с живот, изтънчен, толкова недостижим, че и самият Отон не можеше да се сравнява с него, истински *arbiter elegantiarum*¹, както го наричаха.

В обществените бани ходеше рядко, освен ако не се появеше някой бъдещ възхищение оратор, за когото се говори в града, или пък в ефебиите² има някакви особено интересни състезания. Впрочем във вилата си той имаше собствена баня, която Селер, известният сътрудник на Северий, беше разширил, преустроил и украсил с толкова изискан вкус, че самият Нерон признаваше превъзходството ѝ пред своята, макар императорската да бе по-голяма и несравнима по разкош.

Та след снощния пир, на който се отегчи от шутовщината на Ватиний и се включи с Нерон, Лукан и Сенецион във философска

---

¹От лат. Човек, който ръководи, предписва или има социално влияние върху обществото – бел. ред.

²Място за гимнастически упражнения на младежи, бъдещи войници – бел. прев.

дискусия има ли жената душа, той стана късно и, както обикновено, се къпеше. Двама огромни прислужници го положиха на маса от кипарисово дърво, покрита със снежнобяло египетско платно, и с длани, намазани с благовонно масло, започнаха да разтриват едрото му тяло, а той със затворени очи чакаше топлината от парата и от дланите им да премине в него и да премахне умората.

След известно време заговори – отвори очи и започна да разпитва за времето, после за гемите, които бижутерът Идомен обеща да му изпрати днес да ги огледа... Оказа се, че времето е хубаво и откъм Албанските планини леко подухва, а гемите още не са пристигнали. Петроний отново притвори очи и нареди да го пренесат до тепидариума – помещението за топли бани, когато иззад завесата се показва робът, който въвежда гостите, и съобщи, че младият Марк Виниций, току-що завърнал се от Мала Азия, е дошъл да го посети.

Петроний нареди да пуснат госта до тепидариума, където отиде и той. Виниций беше син на по-голямата му сестра, която преди години се бе омъжила за Марк Виниций, консул при император Тиберий. Сега младежът служеше под командването на Корбулон срещу партите и след края на войната се бе върнал в града. Петроний изпитваше към него слабост, която граничеше с привързаност, защото Марк беше красив и атлетичен младеж, а освен това умееше да спазва известна естетическа мяра в поkwарата, което Петроний ценеше повече от всичко.

– Поздрав на Петроний – каза младият човек, влизайки с пъргава походка в тепидариума, – нека всички богове те дарят с благоденствие и особено Асклепий и Киприда, защото под двойното им покровителство нищо лошо не може да ти се случи.

– Добре дошъл в Рим и нека почивката ти бъде сладка след войната – отвърна Петроний, като протегна ръка изпод гънките на меката тъкан, в която беше завит. – Какво се чува в Армения? Като беше в Азия, не си ли наминал към Битиния?

Някога Петроний беше управител на Битиния, която ръководеше енергично и справедливо. Това странно противоречеше на характера му, известен с изнеженост и предпочитания към удоволствията, затова обичаше да си спомня онези времена, тъй като те доказваха какво би могъл да бъде, ако бе поискал.

– Случи ми се да ида в Хераклея – отвърна Виниций. – Корбулон ме изпрати там със заповед да доведе подкрепления.

– Ах, Хераклея. Познавах там една девойка от Колхида, за която бих дал всички тукашни разведени аристократки, без да изключвам Попея. Но това е стара история. Кажете по-скоро какво се чува откъм партската страна. Наистина ми омръзнаха тези вологези, тиридати, тигранези и всички варвари, които, както твърди младият Арулан, у дома си все още ходят на четири крака, а само пред нас се правят на хора. Но сега в Рим много се говори за тях, най-малкото защото е опасно да се говори за нещо друго.

– Тази война върви на зло и ако не беше Корбулон, можеше да се превърне в поражение.

– Корбулон! Кълна се в Бакхус! Той е истински бог на войната, същински Марс: велик вожд и същевременно сприхав, справедлив и глупав. Обичам го дори и за това, защото Нерон се страхува от него.

– Корбулон не е глупав човек.

– Може и да си прав впрочем, все едно. Глупостта, както казва Пирон, с нищо не е по-лоша от мъдростта и с нищо не се различава от нея.

Виниций започна да разказва за войната, но когато Петроний притвори клепачи, младият човек видя умореното му и отслабнало лице, промени темата и започна загрижено да го разпитва за здравето му.

Петроний отново отвори очи.

Здравето!... Не, той не се чувстваше здрав. Наистина все още не беше стигнал до това, до което се беше докарал младият Сисена, който до такава степен не усещаше нищо, че когато сутрин го внасяха в банята, питаше: „Седя ли?“. Но не беше здрав. Виниций тъкмо му бе пожелал покровителството на Асклепий и Киприда. Но той, Петроний, не вярваше в Асклепий. Не се знаеше дори чий син е този Асклепий, дали на Арсиноя или на Коронида, а когато майката не е сигурна, какво да говорим за бащата? Кой сега може да гарантира дори и за собствения си баща!

Тук Петроний започна да се смее, след което продължи:

– Наистина изпратих преди две години на Епидавър три дузини живи косове и златна купа, но знаеш ли защо? Казах си: може да помогне, може и да не помогне, но няма да навреди. Ако хората по света все още правят жертвоприношения на боговете, то е, струва ми се, защото всички мислят като мен. Всички! С изключение може

би на мулетарите, които предлагат услугите си на пътниците в Порта Капена. Освен с Асклепий имах вземане-даване и с асклепиадите миналата година, когато имах проблем с мехура. Правиха за мен инкубация³. Знаех, че са измамници, но си и казах: какво ще ми навреди? Светът е измамен, а животът е илюзия. Трябва обаче да имаш достатъчно ум, за да различиш приятните от лошите илюзии. Наредил съм да палят хипокауста⁴ с кедрово дърво, посипано с амбра, защото в живота предпочитам приятните аромати пред зловонията. Що се отнася до Киприда, на която също ме препоръча, усещам грижата ѝ по това, че имам бодежи в десния крак. Но иначе е добра богиня. Предполагам, че и ти рано или късно ще поднесеш бели гълъби пред олтара ѝ.

– Така е – отвърна Виниций. – Стрелите на партите не ме достигнаха, но стрелата на Амур ме уцели... най-неочаквано, на няколко стадия от градските порти.

– Кълна се в белите колене на харитите!⁵ Ще ми разкажеш за това, като имаш време – каза Петроний.

– Точно дойдох да ти искам съвет – отвърна Марк.

Но в този момент влязоха робите, които се заеха с епилацията на Петроний, а Марк хвърли туниката си и влезе във ваната с хладка вода, защото Петроний го покани да се изкъпе.

– Ах, дори не питам дали си срещнал взаимност – отвърна Петроний, поглеждайки младото, сякаш изваяно от мрамор тяло на Виниций. – Ако Лизип те беше видял, сега щеше да красиш портата към Палатин като статуя на Херкулес в младежка възраст.

Младият човек се усмихна доволно и започна да се гмурка, като плискаше обилно вода върху мозайката, изобразяваща Хера, която моли Съня да приспи Зевс. Петроний го гледаше с одобряващото око на естет ценител.

Но когато свърши и на свой ред се отпусна в ръцете на робите, влезе роб четец с бронзова кутия, пълна със свитъци папируси.

– Искаш ли да послушаш? – попита Петроний.

---

³Спане в храма, при което се вижда пророчески сън – бел. прев.

⁴Антична отоплителна система от канали (тръби), през които минава горещ въздух (изгорели газове) в пода или стените на бани (терми), къщи – бел. ред.

⁵В древногръцката митология са богини на грацията и красотата, символи на доброто, красиво и вечно младо начало на живота – бел. ред.

– Ако е твое произведение, с удоволствие! – отговори Виниций.
– Но ако не е, предпочитам да разговаряме. Поетите днес дебнат хората по всички улични ъгли.

– Така е. Не можеш да минеш покрай нито една базилика, покрай термите, библиотеката или книжарницата, без да видиш някой поет, който жестикулира като маймуна. Агрипа, когато пристигна тук от Изток, ги помисли за побъркани. Но сега времената са такива. Императорът пише стихове и всички му подражават. Но не бива да се пишат по-хубави от неговите и затова малко се страхувам за Лукан... Аз пиша проза, с която обаче не угощавам нито себе си, нито другите. Това, което четецът трябваше да чете, са дневниците на този клетник Фабриций Вейнтон.

– Защо клетник?

– Защото му заповядаха да приеме ролята на Одисей и да не се връща в родния край чак до ново нареждане. Тази одисея ще му бъде все пак по-лека, отколкото на Одисей, защото жена му не е Пенелопа. Излишно е да ти казвам, че постъпиха глупаво. Но тук никой не приема нещата така, както изглеждат отвън. Това е лоша и доста скучна книга, която започнаха да четат с настървение едва след като авторът ѝ стана изгнаник. Сега навсякъде се чува: „Скандал! Скандал!“. Вейнтон може и да е измислил някой неща, но аз, който добре познавам града, нашите патриции и нашите жени, те уверявам, че написаното е по-бледо от действителността. Но пък сега всеки търси там себе си със страх, а приятелите си – със злорадство. В книжарницата на Авирун сто души преписват книгата под диктовка и успехът ѝ е гарантиран.

– За теб има ли?

– Има, но авторът не е уцелил, защото съм едновременно и лош, и по-малко плосък, отколкото ме е представил. Знаеш ли, ние тук отдавна сме изгубили чувството за това кое е прилично и кое неприлично и на мен самия ми се струва, че всъщност разлика няма, макар че Сенека, Музоний и Тразеа се преструват, че я виждат. На мен ми е все едно! Кълна се в Херкулес, че така мисля. Но запазвам превъзходството, че знам кое е грозно и кое красиво, а това нашият меднобрад поет, водач на колесница, певец, танцьор и комедиант не разбира.

– И все пак ми е жал за Фабриций. Той е добър приятел.

– Погуби го самолюбието му. Всички го подозираха, но никой не беше сигурен, само че той самият не издържа и се разприказва под секрет. Чул ли си историята за Руфин?

– Не.

– Тогава да преминем във фригидариума да се разхладим и ще ти разкажа.

Минаха във фригидариума – в средата му бликаше фонтан с боядисана в розово вода, от която се носеше аромат на теменужки. Седнаха в ниши, постлани с коприна, и започнаха да се разхлаждат. За миг се възцари мълчание. Виниций се загледа замислено в бронзовия фавн, който, прегърнал през рамо една нимфа, жадно търсеше с уста нейните устни, след което каза:

– Този е прав. Това е най-хубавото в живота.

– Донякъде. Но ти освен това обичаш и войната, която аз не обичам, защото в палатките ноктите се пукат и престават да бъдат розови. Впрочем всеки си има предпочитания. Меднобрадият обича пеенето, особено своето собствено, а старият Скаур – коринтската си ваза, която през нощта стои до ложето му и която целува, ако не може да заспи. Вече е изтъркал ръбовете ѝ от целуване. Кажми ми не пишеш ли стихове?

– Не. Никога не съм написал поне един хекзаметър.

– Не свириш ли на лютня, не пееш ли?

– Не.

– А колесница не караш ли?

– Състезавах се едно време в Антиохия, но неуспешно.

– Тогава съм спокоен за теб. А на кого си привърженик на хиподрума?

– На зелените.

– Тогава съм съвсем спокоен за теб, още повече че притежаваш наистина голямо имущество, но не си толкова богат като Палас или Сенека. Защото, знаеш ли, у нас сега е добре да пишеш стихове, да свириш на лютня, да декламираш и да се състезаваш в цирка, но още по-добре, и най-вече по-безопасно, е да не пишеш стихове, да не свириш, да не пееш и да не се състезаваш в цирка. А най-добре е да умееш да се възхищаваш, когато Меднобрадия върши всичките тези неща. Ти си хубав младеж и те дебне опасността Попея да се влюби в теб. Но тя е твърде опитна, за да го допусне. Получила е достатъчно любов от първите си двама съпру-

зи, а третият я интересува с нещо друго. Знаеш ли, че този глупак Отон продължава да я обича до полуда... Броди някъде из скалите на Испания, въздиша и дотолкова е загубил старите си навици и е престанал да се грижи за себе си, че за да си направи фризура, са му достатъчни само три часа дневно. Кой би очаквал това точно от Отон?

– Разбирам го – отвърна Виниций. – Но на негово място бих правил нещо друго.

– И какво?

– Щях да си създам вярна легия от тамошните планинци. Здрави войници са тези иберийци.

– Виниций, Виниций! Ще ти кажа, че нямаше да можеш да го направиш. И знаеш ли защо? Защото такива неща се вършат, но за тях не се говори, дори условно. Що се отнася до мен, на негово място щях да се надсмивам над Попея, да се надсмивам над Меднобрадия и щях да си събера легия, но не от иберийци, а от иберийки. Най-много щях да пиша епиграми, които нямаше да чета на никого, като този нещастник Руфин.

– Щеше да ми разкажеш историята му.

– Ще ти я разкажа в залата за масажи.

Но в залата за масажи вниманието на Виниций бе привлечено от прекрасните робини, които чакаха там къпещите се. Две от тях – негърки, като статуи от абанос, започнаха да мажат телата им с благовония от Арабия, други – опитни в ресането фригийки, държаха в меките си и гъвкави като змии ръце полирани стоманени огледала и гребени, а две, подобни на богини гръцки девойки от Кос, чакаха да дойде моментът, в който да подредят гънките на тогите на господарите.

– Кълна се в Зевс Гръмовержеца! – каза Марк Виниций. – Как са подбрани?

– Предпочитам да са подбрани, отколкото многобройни – отвърна Петроний. – Цялото ми домочадие не е повече от 400 души и мисля, че само новобогаташите имат нужда от повече хора.

– По-красиви тела не притежава сигурно и Меднобрадия – каза Виниций с разширени ноздри.

На което Петроний отвърна с приятелска небрежност:

– Ти си ми роднина, а аз не съм нито стиснат като Бас, нито педант като Авъл Плавций.

Но Виниций, като чу последното име, за миг забрави за девойките от Кос, живо вдигна глава и запита:

– Откъде ти дойде наум за Авъл Плавций? Знаеш ли, че като си нараних ръката извън града, прекарах няколко дни в къщата му. Стана така, че Плавций пристигна на мястото на инцидента и като видя, че много страдам, ме взе със себе си и робът му, лекарят Мерион, ми върна здравето. Точно за това исках да говоря с теб.

– Защо? Да не си се влюбил случайно в Помпония? В такъв случай ми е жал за теб: тя не е млада и е добродетелна! Не мога да си представя по-лошо съчетание. Брpp!

– Не в Помпония за съжаление – отвърна Виниций.

– Тогава в кого?

– И аз бих искал да знам в кого. Но дори не зная точно как се казва – Лигия или Калина. Вкъщи я наричат Лигия, защото е от народа на лигийците, но тя има и варварско име – Калина. Странен е този дом на Плавций. Гъмжи от хора, а е тихо като в горичките в Субиакум. В продължение на няколко дни не знаех, че там живее богиня. Докато веднъж на разсъмване не я видях да се мие във фонтана в градината. И кълна се в пяната, от която се е родила Афродита, че лъчите на изгрева пронизваха тялото ѝ. Мислех, че когато слънцето изгрее, тя ще се разтвори в светлината, както се разтваря Зорницата. Оттогава я видях само два пъти и не зная какво е покой, нямам други желания, не искам да знам какво може да ми даде градът, не искам жени, не искам злато, не искам коринтска мед, нито кехлибар, нито бисери, нито вино, нито пиршества, искам само Лигия. Честно ти казвам, Петроний, че копнея за нея като този Сън, изобразен на твоята мозайка, за Паситея, копнея по цели дни и нощи.

– Ако е робиня, откупи я.

– Тя не е робиня.

– Тогава каква е? Освободена робиня на Плавций?

– Никога не е била робиня, затова не е могла да бъде освободена.

– Тогава?

– Не знам, кралска дъщеря или нещо подобно.

– Заинтригува ме, Виниций.

– Но ако ме изслушаш, ще задоволя любопитството ти. Историята не е много дълга. Ти може би си познавал лично Ваний, краля

на свебите, който бе прокуден от страната си и дълго време прекара тук в Рим, като дори се прочу с късмета си в игра на зарове и като добър водач на колесница. Цезар Друз го върнал на престола. Ваний, който всъщност бил умен човек, отначало управлявал добре и водел успешни войни, но по-късно започнал да граби прекалено не само съседите си, но и собствените си хора. Тогава сестрините му синове Вангион и Сидон и синовете на Вибилий, краля на хермундурите, решили да го принудят отново да замине за Рим... да си опита късмета на зарове.

– Помня, това беше неотдавна, по времето на Клавдий.

– Да. Избухнала война. Ваний призовал на помощ язигите, а любезните му племенници – лигийците, които, като чули за богатствата на Ваний, подмамени от надеждата за плячка, се струпали толкова многобройни на границата, че Клавдий се уплашил да не нахлуят. Клавдий не искал да се меси във войните на варварите, но написал на Ателий Хистер, който командвал дунавския легион, внимателно да следи хода на войната и да не позволи да се наруши нашият мир. Тогава Хистер поискал от лигийците да обещаят да не пресичат границата, с което те не само се съгласили, но дали и заложници, сред които били жената и дъщерята на вожда... Знаеш, че варварите ходят на война с жените и децата си... Та моята Лигия е дъщеря на този вожд.

– Откъде знаеш всичко това?

– Самият Авъл Плавций ми го разказа. Лигийците наистина не пресекли границата, но варварите идват като буря и също така отминават. Така изчезнали и лигийците заедно с рогата от турове по главите си. Разбили свебите и язигите на Ваний, но кралят им бил убит, след което се оттеглили с плячките, а заложничките останали в ръцете на Хистер. Майката скоро умряла, а Хистер, който не знаел какво да прави детето, го изпратил на управителя на Германия Помпоний. Той пък, след като привършил войните с катите, се върнал в Рим, където, както знаеш, Клавдий му позволил да триумфира. Тогава момичето вървяло след колесницата на победителя, но след края на празненствата го дал на сестра си Помпония Грецина, жената на Плавций, защото заложницата не може да се смята за пленница. В тази къща, където всичко, като се започне от господарите и се свърши с кокошките в курника, е добродетелно, тя израснала като девойка, уви толкова добродетелна като самата

Грецина, и толкова хубава, че самата Попея би изглеждала до нея като есенна смокиня до хесперидска ябълка.

– И какво?

– Повтарям ти, че от момента, в който видях как лъчите преминаваха през тялото ѝ край фонтана, се влюбих безпаметно.

– Значи е толкова прозрачна като змиорка или млада сардинка?

– Не се шегувай, Петроний, а ако те заблуждава свободата, с която аз самият говоря за копнежа си, знай, че ярката одежда често прикрива дълбоки рани. Трябва също да ти кажа, че като се връщах от Азия, преспях една нощ в храма на Мопс, за да видя пророчески сън. И в съня ми се появи самият Мопс, който ми предсказа, че в живота ми ще настъпи голяма промяна благодарение на любовта.

– Чувал съм Плиний да казва, че не вярва в боговете, но вярва в сънищата и може би е прав. Шегите ми не ми пречат да мисля понякога, че всъщност има само едно вечно, всемогъщо, творческо божество – Венера Родителката. Тя съединява душите, съединява телата и нещата. Ерос е извел света от хаоса. Друг е въпросът дали е сторил добре, но тъй като е така, трябва да признаем силата му, макар че можем да не я благославяме...

– Ах, Петроний! На този свят е по-лесно да философстваш, отколкото да дадеш добър съвет.

– Каж ми какво всъщност искаш?

– Искам да имам Лигия. Искам ръцете ми, които сега прегръщат само вятъра, да прегърнат нея, да я притисна до гърдите си. Искам да вдъхвам нейния дъх. Ако беше робиня, щях да дам за нея на Авъл 100 девойки с белосани с вар нозе като знак, че за пръв път ги излагат за продан. Искам да я имам в дома си, докато главата ми не побелее като връх Соракте през зимата.

– Тя не е робиня, но в крайна сметка принадлежи на семейството на Плавций, а тъй като е изоставено дете, може да се смята за храненица. Плавций може да ти я отстъпи, ако поиска.

– Ти сякаш не познаваш Помпония Грецина. Впрочем и двамата са се привързали към нея като към собствено дете.

– Познавам Помпония. Истински кипарис. Ако не беше жена на Авъл, човек би могъл да я наема като оплаквачка. След смъртта на Юлия не е свалила тъмната дреха и изобщо изглежда така, сякаш приживе обикаля из царството на мъртвите. Освен това е омъжена само веднъж, което при нашите аристократки, развеждани по че-

тири-пет пъти, е като Феникс... Но чувал ли си, че сега в Горен Египет се излюпил Феникс, което се случва веднъж на 500 години?

– Петроний! Петроний! За Феникса ще поговорим някой друг път.

– Чуй какво ще ти кажа, Марк. Познавам Авъл Плавций, който макар да осъжда моя начин на живот, има известна слабост към мен, може би дори ме уважава повече от останалите, защото знае, че никога не съм бил доносник като Домиций Афер, Тигелин и цялата шайка приятели на Меднобрадия. Без да се правя на стоик, неведнъж съм изразявал неодобрение към такива постъпки на Нерон, на които Сенека и Бур гледаха през пръсти. Ако смяташ, че мога да измоля нещо за теб от Авъл, на твое разположение съм.

– Смятам, че можеш. Ти имаш влияние върху него, а освен това умът ти има неизчерпаеми възможности. Ако поогледаш нещата и поговориш с Плавций...

– Преувеличаваш влиянието и остроумието ми, но ако става дума само за това, ще поговоря с Плавций, щом се върнат в града...

– Те се върнаха преди два дни.

– В такъв случай да идем в трапезарията, където ни чака закуска, а след това, като съберем сили, ще кажем да ни закарат у Плавций.

– Винаги съм държал на теб – живо отвърна Виниций, – но сега ще наредя да сложат сред ларите⁶ ми твоя статуя, хубава ей като тази, и ще ѝ принасям жертви.

Като каза това, той се обърна към статуите, които украсяваха цяла стена в благоуханната стая, и посочи статуя на Петроний, представяща го като Хермес с жезъл в ръка.

После добави:

– Кълна се в светлината на Хелиос. Ако божественият Александър (Парис) приличаше на теб, нямаше да се чудя на Елена.

В това възкликание имаше колкото ласкателство, толкова и искреност, защото Петроний, макар да бе по-възрастен и по-малко атлетичен, бе по-красив дори от Виниций. Жените в Рим се възхищаваха не само от пъргавия му ум и вкуса му, който му спечели титлата *arbiter elegantiarum*, но и от тялото му. Това възхищение се изписваше дори на лицата на онези девойки от Кос, които сега подреждаха гънките на тогата му, а една от тях на име Евника, тайно влюбена в него, го гледаше в очите с покорност и възхищение.

---

⁶Римски и етруски домашни богове – бел. ред.

Но той дори не ѝ обърна внимание, усмихна се на Виниций и започна да му цитира израза на Сенека за жените:

– Безсрамно животно... и т.н.

После обгърна с ръка рамото му и го поведе към трапезарията.

В унктуариума⁷ двете гръцки девойки, фригийките и двете негърки започнаха да събират бурканчетата с благовония. Но в този момент иззад дръпнатата завеса се показаха главите на робите, чу се тихо „пст“ и в отговор една от гъркините, фригийките и двете етиопки подскочиха и в миг изчезнаха зад завесата. В банята настъпи моментът на волност и разюзданост, на който надзирателят не пречеше, защото и самият той често участваше в подобни веселия. За тях се досещаше и Петроний, но като разбран човек, който не обичаше да наказва, гледаше на забавлението през пръсти.

В залата остана само Евника. Известно време се вслушваше в отдалечаващите се към банята гласове и смехове, после вдигна инкрустираното с кехлибар и слонова кост столче, на което преди малко седеше Петроний, и внимателно го премести до статуята му.

Унктуариумът беше изпълнен със слънчева светлина и багри, извиращи от многоцветния мрамор, покриващ стените.

Евника стъпи на столчето, изравни се по ръст със статуята и внезапно се хвърли на врата ѝ, след което отметна назад златистите си коси и притискайки розовото си тяло към мрамора, започна унесено да целува студенияте устни на Петроний.

ГЛАВА II

След храненето, което се наричаше закуска, въпреки че двамата седнаха на масата по време, когато обикновените смъртни отдавна спяха следобеден сън, Петроний предложи лека дрямка. Според него беше още твърде рано за посещението. Наистина има хора, които започват да навещават познатите си още по изгрев-слънце, представяйки това за стар римски обичай. Но той, Петроний, го смяташе за варварски. Следобедните часове са най-подходящи, но не преди слънцето да се спусне към храма на Юпитер Капитолийски

---

⁷Едно от последните отделения на римската баня, където се извършва намазването с благовония – бел. ред.